

LANG VERVLOGEN, de tijd van het spek ophalen en bedelen met de 'miljoenenhoed'. Het maakte Werenfried van Straaten, in 2003 op negentigjarige leeftijd overleden, legendarisch. Kerk in Nood/Oostpriesterhulp schrijft het verhaal verder met zeventien internationale kantoren en als hulporganisatie actief in meer dan 145 landen.

Wat onderscheidt Kerk in Nood/Oostpriesterhulp van andere hulporganisaties? De naam op zich is al een antwoord. Niet onbelangrijk om weten is dat het een uitdrukkelijk kerkelijke organisatie betreft. „Het belang van een katholieke hulporganisatie komt het sterkst naar voren in de organisatie van de geboden hulp”, zegt woordvoerder Philippe van Tichelen. „Het katholieke netwerk maakt doeltreffende en snelle hulpinterventies mogelijk. Een concreet voorbeeld? De hulpaanvragen vanuit de door de beruchte 'kersttsunami' getroffen gebieden bereikten onze diensten nog dezelfde dag, op die bewuste 26 december 2004. De volgende ochtend was al geld overgemaakt, zodat snel voedsel en noodgoederen op de plaatselijke markten konden worden aangekocht. Geen goederen dus die hier moesten verzameld, gesorteerd, ingepakt en verzonden. Dat betekende een besparing in arbeid en organisatie. En omdat er geen vrachtwagens of vliegtuigen nodig waren, spaarden we het milieu. Door het plaatselijk aankopen ondersteunden we bovendien rechtstreeks plaatselijke handelaars. Snellere hulp, duurzamer geboden.”

Netwerk

„Naast een wereldwijd betrouwbaar netwerk, is de bron van onze inzet heel specifiek. Met als basis het evangelie en het geloof, kunnen we niet anders dan ons verzetten tegen uitbuiting en onderdrukking. We willen blijven opkomen voor meer menselijke solidariteit, sociale rechtvaardigheid, vrede en verzoening. De lauwheden van het geloof bij ons staat in schril contrast tot het geloof van op de proef gestelde christenen. Zij steunen net op hun geloof in de verrezen Christus om te overleven, de dingen te verbeteren, anderen te helpen.”

Zestig jaar bestaat Kerk in Nood/Oostpriesterhulp dus, en het is vreemd dat de organisatie nog moet bestaan. Aan pensioen is ze lang niet toe. Nog steeds verkeren christenen in levensgevaar, nog steeds worden christenen in have en goed bedreigd. Denken we maar aan Irak, aan Israël en Palestina, aan Sudan. Maar hoe hen helpen?

Allereerst door geloofsgemeenschappen een plaats van gebed en ontmoeting te geven. Kerk in Nood/Oostpriesterhulp steunt bouwprojecten van kerken, kloosters en parochiale centra. Een voorbeeld? Bobanovo in Bosnië-Herzegovina is een dorpje waar zowat 1.350 katholieken neerstrekken als gevolg van de etnische zuiveringen tijdens de burgeroorlog (1992-1995). Ze beschikken er niet over een eigen kerk, hebben ook

Het bouwen en wederopbouwen van kerken en scholen behoort tot de kerntaken van Kerk in Nood. © KIN

Nog niet pensioengerechtigd

Zestig jaar geleden lanceerde de legendarische norbertijn Werenfried van Straaten, bijgenaamd de Spekpater, de hulpactie Oostpriesterhulp. Oorspronkelijk bedoeld voor de ontheemden in Duitsland na de Tweede Wereldoorlog en omgeturnd tot hulporganisatie voor de Kerk in het Oostblok, is Kerk in Nood/Oostpriesterhulp vandaag actief in de hele wereld.

Erik De Smet

Zestig jaar Kerk in Nood

niet de middelen om er één te bouwen. De pastoor richt zich, met de steun van de bisschop van Mostar, tot Kerk in Nood en hem wordt prompt 15.000 euro beloofd.

Jonge priesters, seminaristen en religieuzen bezorgt Kerk in Nood/Oostpriesterhulp studiebeurzen. En de priesters helpt ze in hun levensonderhoud te voorzien. In arme bisdommen is zelfs louter overleven niet vanzelfsprekend. Vandaar de beroemde mistinties van Kerk in Nood/Oostpriesterhulp. De organisatie bezorgt hen ook aangepaste transportmiddelen en moderne communicatiemiddelen zoals internet of fax. Zo gaf in Guatemala City het bijna dertig jaar oude vehikel van een bloeiende zustergemeenschap de geest, waarop de zusters geen ander vervoer restte dan de bus. Met de steun van de kardi-

naal richtte de overste zich tot Kerk in Nood, die haar 3.800 euro beloofde.

Naast pastorale projecten wil Kerk in Nood/Oostpriesterhulp ook met noodhulp lijdende mensen nabij zijn – in armoede bijvoorbeeld, in oorlogssituaties, bij natuurrampen. Daartoe werd de zusterorganisatie Hulp en Hoop opgericht. Ook die hulp wordt steeds in samenspraak met de kerkelijke gemeenschappen en haar leiders georganiseerd. Zo kwam de aartsbisschop van Karthum, kardinaal Gabriel Zubeir Wako, pleiten voor hulp aan de ontheemdenkampen in zijn land. De christenen in Sudan, vooral te vinden in het zuiden, zijn zwaar getroffen door de gevolgen van de jarenlange burgeroorlog. Hoop en verzoening is een eerste opdracht voor de Kerk, maar ook concrete

noden liggen voor. De missiepost van Warrap bijvoorbeeld kampt met een ernstig watertekort. Er is slechts één waterput voor missionarissen, ontheemden en vee. De missiepost wil regenwater via de daken van de huizen opslaan in vier pvc-tanks. Kleine ingrepen, maar een wereld van verschil voor de mensen. Nogal logisch dus, dat de paus en vele bisschoppen Kerk in Nood zeer genegen zijn.

Op 14 oktober om 11 uur vindt een grote dankviering plaats in de kerk van de Abt van 't Park in Heverlee bij Leuven, meteen het startschot van dankvieringen in alle Belgische bisdommen. Ook een musical, een iconententoonstelling, een kerstconcert en een academische zitting staan op het programma van de zestigste verjaardag. Meer info? Bel naar 016/39.50.50 of surf naar www.kin-aed-be.org.

Vervolg van bladzijde 5

In een brochure uitgegeven door VKW Metena, onderzoekscel van de christelijke werkgeversorganisatie VKW, stipt hoogleraar Luk Bouckaert een onopgemerkte kant van de globalisering aan: de groeiende invloed van internationale organisaties. Alle bovenstaande voorbeelden van misstanden werden immers door dergelijke organisaties openbaar gemaakt en aangeklaagd.

„Zodra een onderneming betrokken is in een schandaal, verliest ze haar geloofwaardigheid en krijgt ze heuse klappen op de kapitaalmarkt”, weet Bouckaert. „De kost van onethisch gedrag is onder druk van de ngo's gevoelig gestegen, waardoor het ook een kwestie van rationeel management is geworden te zorgen voor een goede reputatie op sociaal en ecologisch vlak.”

Maar wat blijkt? Ook grote, wervende en productieve bedrijven met goed presterend personeel blijken niet immuun voor overnames door zogeheten hefboomfondsen, die omwille van hun eigen profijt aansturen op groot-schalige afdankingen. Dat bleek onlangs nog uit de overnamestrijd rond de bank ABN AMRO. Duizenden jobs staan op de tocht. Dergelijke beleggingsfondsen denken slechts aan hun profijt op korte termijn. De gevolgen voor de werknemers interesseren hen nauwelijks.

Hyena's

Gemiddeld kan bij een overname vijftien procent worden bespaard. De strategieën van de op winst beluste hefboomfondsen bedreigen niet enkel de laagst betaalde werknemers. Gevolg: het hogere kader komt aandragen met het dringende verzoek dat de wetgever iets onderneemt tegen fondsen die „samenspannen” om „als hyena's” bedrijven op te kopen en te verslinden. Beter lijkt hen het tragere Rijnlandse model, waarin het kapitaal zich gedraagt als een zogeheten stakeholder, dan in het flitsende Angelsaksische model waarin aandeelhouders (*shareholders*) het laatste woord hebben.

Ook Luk Bouckaert gaat in zijn brochure voor het VKW dieper in op deze gedachte. *Stakeholders*, moeilijk te vertalen begrip, zijn alle belanghebbende partijen rond een onderneming. Een bedrijf wordt opgebouwd door risicovolle inzet van een of andere vorm van kapitaal, maar heeft ook een sociale missie. Beide vormen de basis van duurzaam ondernemen. Dat vraagt evenwel ook persoonlijke betrokkenheid en verantwoordelijkheid van iedereen, ondernemers zowel als kader en werknemers.

Een bezielend ideaal? In de Chinese fabriek waar de kleine Jasmine draadjes knipt, zingen de arbeidsters: „Nieuwe tijden komen eraan.” Dat waren ook de eerste woorden van de sociale encycliek *Rerum novarum* uit 1891...